KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.11.2007
KOM(2007) 661 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w Partnerstwie dla członkostwa zawartym z Turcją oraz uchylająca decyzję 2006/35/WE

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

W dniu 23 lutego 2006 r. Rada przyjęła zmienione Partnerstwo dla członkostwa dotyczące Turcji, w oparciu o wniosek Komisji przedstawiony w dniu 9 listopada 2005 r. W partnerstwie określono priorytety krótko- i średnioterminowe. W związku z tym Komisja uznała za właściwe przedstawienie wniosku dotyczącego zaktualizowanej wersji Partnerstwa dla członkostwa zawartego z Turcją.

Czwarte Partnerstwo dla członkostwa zawarte z Turcją opiera się na przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 390/2001, które stanowi, że Rada, w oparciu o wniosek Komisji, podejmuje kwalifikowaną większością głosów decyzje w sprawie zasad, priorytetów, pośrednich celów i warunków zawartych w Partnerstwie dla członkostwa, które zostanie przedstawione Turcji, oraz w sprawie dalszych znaczących dostosowań mających do niego zastosowanie.

W odpowiedzi na Partnerstwo dla członkostwa właściwe władze Turcji powinny opracować plan, określający harmonogram oraz konkretne działania, jakie zamierzają podjąć, aby zrealizować założone cele. Komisja będzie systematycznie śledzić postępy w realizacji tych celów priorytetowych.

Priorytety zawarte w Partnerstwie dla członkostwa stanowią podstawę programowania pomocy finansowej Wspólnoty, która nadal świadczona będzie na mocy stosownych instrumentów finansowych, w szczególności rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiającego instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA).

Decyzja Rady, której dotyczy wniosek, nie ma skutków finansowych. W związku z powyższym Komisja wzywa Radę do przyjęcia załączonego wniosku dotyczącego decyzji Rady.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w Partnerstwie dla członkostwa zawartym z Turcją oraz uchylająca decyzję 2006/35/WE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 390/2001 z dnia 26 lutego 2001 r. w sprawie pomocy dla Turcji w ramach strategii przedakcesyjnej, w szczególności w sprawie ustanowienia Partnerstwa dla członkostwa[1], w szczególności jego art. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (WE) nr 390/2001 stanowi, że Rada, stanowiąc w oparciu o wniosek Komisji, podejmuje kwalifikowaną większością głosów decyzje w sprawie zasad, priorytetów, pośrednich celów i warunków zawartych w Partnerstwie dla Członkostwa, które zostanie przedstawione Turcji, oraz w sprawie dalszych znaczących dostosowań mających do niego zastosowanie.

(2) Na tej podstawie Rada przyjęła w 2001 r. i 2003 r. Partnerstwo dla członkostwa z Turcją[2].

(3) W zaleceniu Komisji z 2004 r. w sprawie Turcji podkreślono, że Unia Europejska powinna nadal śledzić proces reform politycznych, a w 2005 r. powinien zostać przedstawiony wniosek w sprawie zmienionego Partnerstwa dla członkostwa. W związku z tym Rada przyjęła zmienione partnerstwo w lutym 2006 r[3].

(4) W grudniu 2004 r. Rada Europejska postanowiła, że Unia Europejska będzie nadal uważnie śledzić postępy reform politycznych na podstawie Partnerstwa dla członkostwa, określającego cele priorytetowe procesu reform.

---

1 Dz.U. L 58 z 28.2.2001, str.1.

2 Decyzja 2001/235/WE (Dz.U. L 85 z 24.3.2001, str. 13) oraz decyzja 2003/398/WE (Dz.U. L 145 z 12.6.2003, str. 40).

3 Decyzja 2006/35/WE (Dz.U. L 22 z 26.1.2006, str. 34-50).

(5) W dniu 3 października 2005 r. państwa członkowskie rozpoczęły negocjacje z Turcją w sprawie jej przystąpienia do Unii Europejskiej. Postępy w negocjacjach są uzależnione od postępów Turcji w przygotowaniach do przystąpienia, których wymiernym wskaźnikiem będzie między innymi wdrożenie regularnie zmienianego Partnerstwa dla członkostwa.

(6) W komunikacie Komisji pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania w okresie 2006–2007" zapisano, że partnerstwa zostaną poddane przeglądowi po koniec 2007 r.

(7) W dniu 12 czerwca 2006 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1085/2006 ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA)[4], określające nowe ramy prawne pomocy finansowej dla krajów dążących do przystąpienia.

(8) Właściwe jest zatem przyjęcie zmienionego Partnerstwa dla członkostwa, uaktualniającego obecne partnerstwo, w celu określenia nowych priorytetowych celów w dalszych pracach, na podstawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu z 2007 r. w sprawie postępów Turcji w przygotowaniach do dalszej integracji z Unią Europejską.

(9) W celu przygotowania do członkostwa oczekuje się od Turcji opracowania planu obejmującego harmonogram i konkretne środki realizacji priorytetowych celów zawartych w Partnerstwie dla członkostwa.

(10) Należy uchylić decyzję 2006/35/WE.

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

W załączniku określono zasady, priorytety, pośrednie cele i warunki zawarte w Partnerstwie dla członkostwa z Turcją.

Artykuł 2

Wdrażanie Partnerstwa dla członkostwa jest badane i monitorowane przez organy ustanowione na mocy Układu o stowarzyszeniu oraz przez Radę na podstawie corocznych sprawozdań Komisji.

Artykuł 3

Uchyla się decyzję 2006/35/WE.

[4] Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja staje się skuteczna trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia […]

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK: TURCJA - PARTNERSTWO DLA CZŁONKOSTWA 2007

1. WPROWADZENIE

Na posiedzeniu w Luksemburgu w grudniu 1997 r. Rada Europejska postanowiła, że Partnerstwo dla członkostwa będzie głównym elementem udoskonalonej strategii przedakcesyjnej, skupiającym wszystkie formy pomocy dla krajów kandydujących w jednolitych ramach. Dzięki temu Wspólnota przeznacza swoją pomoc na zaspokojenie konkretnych potrzeb każdego państwa kandydującego, tak aby zapewnić wsparcie przy przezwyciężaniu poszczególnych problemów związanych z procesem integracji.

Pierwsze Partnerstwo dla członkostwa z Turcją zostało przyjęte przez Radę w marcu 2001 r. W dokumencie strategicznym Komisji w sprawie rozszerzenia z października 2002 r. stwierdzono, że Komisja przedstawi wniosek dotyczący zmiany Partnerstwa dla członkostwa z Turcją. Zmienione Partnerstwo dla członkostwa zostało następnie przedstawione przez Komisję w marcu 2003 r. i przyjęte przez Radę w maju tego samego roku. W swoim zaleceniu z października 2004 r. Komisja, dążąc do zagwarantowania trwałości i nieodwracalności procesu reform politycznych, zaproponowała, aby UE nadal dokładnie śledziła postępy reform politycznych. Komisja zaproponowała w szczególności przyjęcie zmienionego Partnerstwa dla członkostwa w 2005 r. W związku z oczekiwanymi postępami w realizacji krótkoterminowych celów priorytetowych partnerstwa, przyjętą praktyką jest coroczna aktualizacja partnerstw. Dlatego Komisja proponuje wprowadzenie zmian do Partnerstwa dla członkostwa.

Od Turcji oczekuje się opracowania planu obejmującego harmonogram i konkretne środki służące realizacji priorytetów zawartych w Partnerstwie dla członkostwa.

Zmienione Partnerstwo dla członkostwa stanowi podstawę szeregu instrumentów politycznych i finansowych, które zostaną wykorzystane, aby pomóc Turcji w przygotowaniach do członkostwa. W szczególności zmienione Partnerstwo dla członkostwa będzie służyć jako podstawa dalszych reform politycznych oraz wyznacznik przyszłych postępów.

2. ZASADY

Główne cele priorytetowe dla Turcji odnoszą się do jej zdolności spełnienia kryteriów określonych przez Radę Europejską w Kopenhadze w 1993 r. oraz wymogów ram negocjacyjnych przyjętych przez Radę w dniu 3 października 2005 r.

3. PRIORYTETY

Priorytety wymienione w niniejszym Partnerstwie dla członkostwa wybrano w oparciu o założenie, że realistyczne jest oczekiwanie od Turcji ich pełnej realizacji lub osiągnięcia znaczących postępów w ich realizacji w ciągu najbliższych kilku lat. Wprowadza się rozróżnienie między priorytetami krótkoterminowymi, których realizacji oczekuje się w okresie od roku do dwóch lat, oraz priorytetami średnioterminowymi, których realizacji oczekuje się w ciągu trzech do czterech lat. Priorytety te dotyczą zarówno samego ustawodawstwa, jak i jego wprowadzania w życie.

W zmienionym Partnerstwie dla członkostwa określono obszary priorytetowe w przygotowaniach Turcji do członkostwa. Turcja będzie musiała ostatecznie rozwiązać wszystkie problemy określone w sprawozdaniu z postępów, w tym również kwestię konsolidacji procesu reform politycznych w celu zagwarantowania ich nieodwracalności i zapewnienia ich jednolitego wprowadzania w całym kraju i na wszystkich szczeblach administracji. Istotne jest również wypełnienie przez Turcję zobowiązań związanych ze zbliżeniem prawodawstwa i wdrożeniem dorobku prawnego Wspólnoty zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi w ramach Układu o stowarzyszeniu, unii celnej i odpowiednich decyzji Rady Stowarzyszenia WE–Turcja, na przykład w sprawie systemu handlu produktami rolnym.

3.1. Priorytety krótkoterminowe

Dialog polityczny

Demokracja i praworządność

Administracja publiczna

– reforma administracji publicznej i polityki kadrowej w celu zagwarantowania większej wydajności, rozliczalności i przejrzystości;

– wzmocnienie administracji lokalnej poprzez reformę administracji centralnej, przeniesienie uprawnień na administrację lokalną i zapewnienie jej odpowiednich zasobów;

– przyjęcie i wdrożenie ustawodawstwa dotyczącego utworzenia sprawnie działającego urzędu rzecznika praw obywatelskich.

Nadzór cywilny nad siłami bezpieczeństwa

– dalsze dostosowanie zasad cywilnej kontroli nad wojskiem do praktyk stosowanych w państwach członkowskich UE; Zagwarantowanie nieingerencji wojska w kwestie polityczne oraz pełnego nadzoru władz cywilnych nad zagadnieniami bezpieczeństwa;

– podjęcie działań w celu większej rozliczalności i przejrzystości w sprawach związanych z bezpieczeństwem;

– stworzenie pełnego nadzoru parlamentarnego nad polityką militarną i obronną oraz wszystkimi związanymi z nią wydatkami, z uwzględnieniem audytu zewnętrznego;

– ograniczenie właściwości sądów wojskowych wyłącznie do obowiązków służbowych pracowników wojska;

System sądownictwa

– wzmocnienie wysiłków, w tym poprzez odpowiednie szkolenia, służących zapewnieniu zgodności interpretacji przepisów dotyczących praw człowieka i podstawowych wolności przez sądy z europejską konwencją praw człowieka, orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz z art. 90 konstytucji Turcji;

– zapewnienie niezależności sądownictwa, a szczególnie Najwyższej Rady Sędziów i Prokuratorów oraz systemu kontroli, od innych instytucji państwowych; konkretniej zapewnienie reprezentacji przez Najwyższą Radę Sędziów i Prokuratorów sądownictwa jako całości;

– wzmocnienie skuteczności sądownictwa, w szczególności poprzez wzmocnienie jego zdolności instytucjonalnych i przyjęcie nowego kodeksu postępowania cywilnego;

– dalsze tworzenie regionalnych sądów odwoławczych niższego szczebla.

Polityka zwalczania korupcji

– opracowanie kompleksowej strategii zwalczania korupcji i stworzenie organu nadzorującego i monitorującego jej wdrażanie; poprawa koordynacji między wszystkimi zaangażowanymi instytucjami;

– zapewnienie realizacji rozporządzenia w sprawie zasad etycznego postępowania urzędników służby cywilnej i objęcie jego przepisami wybieranych urzędników, sędziów, naukowców oraz personelu wojskowego;

– ograniczenie immunitetów udzielanych politykom i urzędnikom państwowym, zgodnie z najlepszymi praktykami europejskimi, oraz lepsze prawodawstwo dotyczące przejrzystości przy finansowaniu partii politycznych i kampanii wyborczych;

<u>Prawa człowieka i ochrona mniejszości</u>

Przestrzeganie prawa międzynarodowego w dziedzinie praw człowieka

– ratyfikacja nieobowiązkowego protokołu do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur, przewidującego ustanowienie systemu niezależnego monitorowania zakładów karnych;

Europejski Trybunał Praw Człowieka

– przestrzeganie Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie pełnego wykonania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

– wprowadzenie zmian w kodeksie postępowania karnego, aby zagwarantować prawo do ponownego procesu zgodnie z właściwymi wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

Promowanie i wykonywanie praw człowieka

– powołanie niezależnej, dysponującej odpowiednimi zasobami, krajowej instytucji ds. praw człowieka zgodnie z właściwymi zasadami ONZ;

– kontynuacja szkolenia organów ścigania w zakresie praw człowieka i technik dochodzeniowych.

Prawa cywilne i polityczne

Zapobieganie torturom i złemu traktowaniu

– zapewnienie wdrożenia środków przyjętych w ramach polityki „zerowej tolerancji” wobec tortur i złego traktowania zgodnie z europejską konwencją praw człowieka i zaleceniami Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom;

– zagwarantowanie wdrożenia Protokołu Stambulskiego w całym kraju, w szczególności przez lepszą specjalistyczną wiedzę medyczną;

– nasilenie walki z bezkarnością; zapewnienie terminowości i skuteczności dochodzeń prowadzonych przez prokuratorów, które powinny prowadzić do zidentyfikowania i ukarania sprawców przez sądy.

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

– wzmocnienie wysiłków w celu zapewnienie odpowiedniej pomocy prawnej i profesjonalnych usług tłumaczeniowych.

Wolność słowa

– wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących wolności słowa, w tym wolności prasy, zgodnie z europejską konwencją praw człowieka i zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

– poprawa sytuacji osób ściganych lub skazanych za pokojowe wyrażanie poglądów.

Wolność zgromadzeń i zrzeszania się

– dalsze wdrażanie wszystkich reform w zakresie wolności zrzeszania się i organizowania pokojowych zgromadzeń zgodnie z europejską konwencją praw człowieka i związanym z nią orzecznictwem; wdrożenie środków służących zapobieganiu nadmiernemu użyciu siły przez organy bezpieczeństwa;

– dostosowanie przepisów dotyczących partii politycznych do najlepszych praktyk stosowanych w państwach członkowskich UE.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego

– dalszy rozwój społeczeństwa obywatelskiego w kraju i jego udziału w kształtowaniu polityki publicznej;

– ułatwienie i promowanie otwartej komunikacji i współpracy między wszystkimi grupami tureckiego społeczeństwa obywatelskiego a partnerami europejskimi.

Wolność wyznania

– wprowadzenie zmian do przepisów dotyczących fundacji zgodnie z europejską konwencją praw człowieka oraz orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

– zagwarantowanie niemuzułmańskim społecznościom religijnym możliwości nabywania osobowości prawnej i wykonywania swoich praw;

– zapewnienie możliwości wyższego kształcenia religijnego dla mniejszości niemuzułmańskich, w tym kształcenia duchownych;

– zapewnienie równego traktowania obywateli Turcji i obcokrajowców korzystających z prawa do wolności wyznania poprzez uczestnictwo w życiu zorganizowanych wspólnot religijnych;

– przyjęcie przepisów chroniących przed powtarzającymi się przypadkami ścigania i skazywania osób odmawiających odbycia służby wojskowej we względu na przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne.

Prawa gospodarcze i społeczne

Prawa kobiet

– dalsze działania służące wdrożeniu istniejącego ustawodawstwa dotyczącego praw kobiet oraz walki z wszelkimi formami przemocy skierowanej przeciwko kobietom, w tym z przestępstwami popełnianymi w imię honoru; zapewnienie specjalistycznych szkoleń dla sędziów i prokuratorów, organów ścigania, gmin i innych odpowiedzialnych instytucji, jak również utworzenie schronisk dla kobiet zagrożonych przemocą we wszystkich większych gminach, zgodnie z istniejącym ustawodawstwem;

– dalsze prowadzenie akcje informacyjnych skierowanych do ogółu społeczeństwa, a szczególnie do mężczyzn, dotyczących kwestii równości płci, propagowanie roli kobiet w społeczeństwie, również poprzez ich edukację i udział w rynku pracy oraz w życiu politycznym i społecznym, jak również wsparcie rozwoju organizacji kobiecych realizujących te cele;

Prawa dzieci

– zapewnienie pełnego wdrożenia ustawy o ochronie dzieci oraz propagowanie ochrony praw dzieci zgodnie ze standardami unijnymi i międzynarodowymi;

– podejmowanie dalszych wysiłków mających na celu rozwiązanie problemu pracy dzieci oraz poprawę sytuacji dzieci ulicy.

Prawo pracy i prawa związków zawodowych

– zapewnienie pełnego poszanowania praw związków zawodowych zgodnie ze standardami UE i właściwymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy, w szczególności w zakresie prawa do zakładania związków, do strajku i do prowadzenia rokowań zbiorowych;

– dalsze wzmocnienie dialogu społecznego oraz ułatwienie i promowanie współpracy z partnerami UE.

Polityka przeciwdziałania dyskryminacji

– zagwarantowanie w prawie i w praktyce pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich osób, bez dyskryminacji i niezależnie od języka, poglądów politycznych, płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, wyznania lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej;

– wzmocnienie wysiłków w celu zmiany programów nauczania i podręczników, aby wyeliminować z nich dyskryminacyjne treści.

Prawa mniejszości, prawa kulturowe i ochrona mniejszości

– zapewnienie różnorodności kulturowej i propagowanie poszanowania i ochrony mniejszości zgodnie z europejską konwencją praw człowieka i zasadami określonymi w Konwencji ramowej Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych oraz zgodnie z najlepszymi praktykami w państwach członkowskich;

– gwarantowanie ochrony prawnej mniejszości, w szczególności w zakresie pokojowego korzystania z prawa własności zgodnie z protokołem nr 1 do europejskiej konwencji praw człowieka.

Prawa kulturalne

– skuteczniejszy dostęp do programów radiowych i telewizyjnych nadawanych w językach innych niż turecki, szczególnie poprzez usunięcie pozostałych ograniczeń prawnych;

– przyjęcie właściwych środków wspierania nauczania języków innych niż turecki.

Sytuacja na wschodzie i południowym wschodzie kraju

– opracowanie kompleksowego podejścia w ramach procesu zmniejszania dysproporcji między regionami, a w szczególności poprawy sytuacji w południowo-wschodniej Turcji w celu zwiększenia możliwości gospodarczych, społecznych i kulturowych wszystkich obywateli tureckich, w tym również obywateli pochodzenia kurdyjskiego;

– zniesienie systemu straży wiejskiej w południowo-wschodniej części kraju;

– oczyszczenie terenu z min.

Osoby przesiedlone wewnętrznie

– wprowadzanie środków ułatwiających powrót osób przesiedlonych wewnętrznie do pierwotnych miejsc zamieszkania zgodnie z zaleceniami specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. przesiedleńców;

– dalsze wdrażanie ustawy o odszkodowaniach za szkody poniesione w wyniku ataków terrorystycznych i walki z terroryzmem; zapewnienie uczciwych i szybkich odszkodowań dla ofiar.

Kwestie regionalne i zobowiązania międzynarodowe

Cypr

– zapewnienie dalszego wspierania wysiłków mających na celu znalezienie całościowego rozwiązania problemu Cypru w ramach ONZ zgodnie z zasadami, na których opiera się Unia, jednocześnie przyczyniając się do powstania lepszej atmosfery dla poszukiwań kompleksowego rozwiązania;

– pełne wdrożenie protokołu dostosowującego układ z Ankary do przystąpienia nowych państw członkowskich UE, w tym usunięcie *wszystkich istniejących ograniczeń* wobec statków pod banderą Cypru oraz statków obsługujących handel cypryjski[5];

– podjęcie konkretnych kroków w celu jak najszybszej normalizacji stosunków dwustronnych między Turcją a wszystkimi państwami członkowskimi UE, łącznie z Republiką Cypryjską[6].

Pokojowe rozstrzygnięcie sporów granicznych

– kontynuowanie wysiłków mających na celu rozwiązanie nierozstrzygniętych dotąd sporów granicznych zgodnie z zasadą pokojowego rozstrzygania sporów przewidzianą w Karcie ONZ, a jeśli to konieczne, również z udziałem Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości;

– wyraźne zaangażowanie w utrzymywanie stosunków dobrosąsiedzkich; rozwiązywanie wszelkich kwestii będących źródłem konfliktów z krajami sąsiadującymi; powstrzymanie się od wszelkich działań, które mogłyby negatywnie wpłynąć na proces pokojowego rozstrzygania sporów granicznych.

Kryteria gospodarcze

– dalsze wdrażanie odpowiedniej polityki podatkowej i monetarnej, w celu podjęcia odpowiednich działań chroniących stabilność i przewidywalność makroekonomiczną; wprowadzenie w życie trwałego i skutecznego systemu ubezpieczeń społecznych;

– dalsze wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej w różnych instytucjach i obszarach, w celu zapewnienia spójnych i trwałych ram polityki ekonomicznej dla gospodarki;

– dalsza prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych;

– dalsza liberalizacja rynku i reformy cenowe, w szczególności w sektorze energii i rolnictwa;

– rozwiązanie problemu nierównowagi rynku pracy; poprawa systemów zachęt oraz elastyczności na rynku pracy w celu zwiększenia udziału w rynku pracy oraz stopy zatrudnienia; lepsza edukacja i szkolenia zawodowe, a tym samym wsparcie transformacji gospodarki z opartej na rolnictwie w opartą na usługach;

---

[5] Zob. również deklaracja Wspólnoty Europejskiej i jej państw członkowskich z dnia 21 września 2005 r.

[6] Zob. również deklaracja Wspólnoty Europejskiej i jej państw członkowskich z dnia 21 września 2005 r.

– poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości; poprawa funkcjonowania sądownictwa gospodarczego i ochrona niezależności organów regulacji rynku, ulepszenie postępowania upadłościowego i usunięcie w ten sposób przeszkód związanych z wycofywaniem się z rynku;

– określenie i wdrożenie środków pozwalających zlikwidować szarą strefę.

Zdolność do przyjęcia zobowiązań wynikających z członkostwa

Rozdział 1: Swobodny przepływ towarów

– zniesienie wymagań w zakresie pozwoleń lub koncensji na przywóz, jak również nieproporcjonalnych wymagań w zakresie zaświadczeń w odniesieniu do produktów innych niż używane pojazdy silnikowe;

– przedstawienie Komisji planu znoszenia pozwoleń na przywóz w odniesieniu do używanych pojazdów silnikowych;

– zakończenie określania środków sprzecznych z art. 28-30 Traktatu WE, opracowanie planu ich zniesienia oraz wprowadzenie do tureckiego porządku prawnego klauzuli o wzajemnym uznawaniu;

– rozwiązanie kwestii prawnej ochrony danych dotyczących wyrobów farmaceutycznych;

Rozdział 3: Swoboda przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług

– przedstawienie szczegółowej strategii, która powinna zawierać harmonogram wszystkich działań koniecznych do dostosowania przepisów oraz stworzenia zdolności instytucjonalnych zgodnie z dorobkiem prawnym Wspólnoty w tym rozdziale;

– dalsze dostosowanie przepisów do dorobku prawnego Wspólnoty w celu wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych, szczególnie poprzez ustanowienie procedur uznawania kwalifikacji zawodowych odmiennych od uznawania kwalifikacji akademickich, a także przyjęcie minimalnych wymogów kształcenia określonych w dyrektywie 2005/36/WE;

– rozpoczęcie dostosowania prawa do dorobku wspólnotowego w dziedzinie usług pocztowych.

Rozdział 4: Swobodny przepływ kapitału

– dalsze usuwanie ograniczeń dotyczących zagranicznych inwestycji bezpośrednich pochodzących z UE;

– rozpoczęcie dostosowania prawa krajowego w dziedzinie systemów płatniczych do dorobku wspólnotowego.

Rozdział 5: Zamówienia publiczne

– powierzenie instytucji ds. zamówień publicznych zadań obejmujących zapewnianie spójności polityki w tej dziedzinie i kierowanie jej wdrażaniem;

– przedstawienie kompleksowej strategii, która obejmie wszystkie reformy niezbędne do dostosowania przepisów i stworzenia zdolności instytucjonalnych zgodnie z dorobkiem prawnym Wspólnoty.

Rozdział 6: Prawo spółek

– przyjęcie nowego kodeksu handlowego.

Rozdział 7: Prawo własności intelektualnej

– poprawa zdolności policji, służb celnych i sądownictwa do egzekwowania praw własności intelektualnej, w tym lepsza koordynacja działań tych organów;

– w szczególności rozwiązanie problemu podrabiania znaków towarowych oraz piractwa.

Rozdział 8: Polityka konkurencji

– przyjęcie przepisów dotyczących pomocy państwa, zgodnych z wymogami dorobku prawnego Wspólnoty oraz stworzenie niezależnie działającego organu ds. monitorowania pomocy państwa, zdolnego do wypełnienia obowiązujących zobowiązań w zakresie przejrzystości;

– zakończenie prac nad krajowym programem restrukturyzacji hutnictwa zgodnym z wymogami UE oraz jego przyjęcie.

Rozdział 9: Usługi finansowe

– dalsze dostosowywanie przepisów do nowych wymagań kapitałowych dla instytucji kredytowych oraz firm inwestycyjnych, a także do innych powiązanych dyrektyw (system gwarancji depozytowych, reorganizacja i likwidacja, konglomeraty finansowe, sprawozdania finansowe banków);

– wzmocnienie norm ostrożnościowych i nadzorczych w bankowym i pozabankowym sektorze finansowym, w tym stworzenie niezależnego organu regulacyjnego i nadzorczego.

Rozdział 10: Społeczeństwo informacyjne i media

– przyjęcie nowej ustawy o łączności elektronicznej zgodnej z obowiązującymi ramami regulacyjnymi UE;

– zakończenie prac nad przyjęciem i wdrożeniem najistotniejszych „warunków początkowych” dla ram regulacyjnych UE z 2002 r.;

– dalsze dostosowanie ustawodawstwa w dziedzinie polityki audiowizualnej do dorobku wspólnotowego, w szczególności w odniesieniu do dyrektywy „telewizja bez granic”.

Rozdział 11: Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich

– ustanowienie agencji IPARD (instrument pomocy przedakcesyjnej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich), zatwierdzonej zgodnie z wymogami UE;

– zniesienie ograniczeń w handlu mięsem wołowym, żywym bydłem i produktami pochodnymi.

Rozdział 12: Bezpieczeństwo żywności, polityka weterynaryjna i fitosanitarna

– przyjęcie ramowych przepisów, zgodnych z wymogami UE, dotyczących żywności, pasz i kwestii weterynaryjnych, które pozwolą na pełną transpozycję dorobku prawnego Wspólnoty do prawa krajowego;

– zapewnienie operacyjności systemu identyfikacji i rejestracji bydła oraz rejestracji ich przemieszczania się zgodnie z dorobkiem prawnym Wspólnoty, a także rozpoczęcie wdrażania odpowiedniego systemu, który pozwoli śledzić przemieszczanie się owiec i kóz;

– podjęcie odpowiednich działań, które pozwolą Światowej Organizacji Zdrowia uznać region Tracji za obszar wolny od pryszczycy, na którym prowadzone są szczepienia;

– zaklasyfikowanie wszystkich zakładów rolno-spożywczych do odpowiednich kategorii zgodnie z dorobkiem prawnym UE oraz przygotowanie krajowego programu modernizacji tych zakładów.

Rozdział 13: Rybołówstwo

– wzmocnienie struktur administracyjnych, szczególnie poprzez stworzenie centralnej jednostki zajmującej się wszystkimi kwestiami związanymi z rybołówstwem. Szczególną uwagę należy również poświęcić wzmocnieniu inspekcji i kontroli w sektorze rybołówstwa;

– przyjęcie zmienionej ustawy o rybołówstwie zgodnej z wymogami UE.

Rozdział 14: Polityka transportowa

– przyjęcie ustawy ramowej o kolei, aby zagwarantować stopniowe otwieranie tureckiego rynku transportu kolejowego oraz zapewnić rozdział funkcji w zakresie zarządzania infrastrukturą i świadczenia usług;

– dalsze dostosowywanie przepisów w sektorze morskim oraz ich wdrażanie, przy szczególnym uwzględnieniu skutecznego wdrażania środków zapobiegających zanieczyszczeniu środowiska; lepsze zarządzanie transportem morskim, w tym poprawa bezpieczeństwa floty tureckiej oraz wdrożenie dorobku prawnego w zakresie bezpieczeństwa morskiego;

– w dziedzinie lotnictwa – prace nad opracowaniem rozwiązań technicznych zapewniających konieczną łączność, która pozwoli zagwarantować odpowiedni poziom bezpieczeństwa lotniczego w południowo-wschodniej części basenu Morza Śródziemnego;

– wszczęcie działań mających na celu uznawanie „oznakowania wspólnotowego” oraz zapewnienie jasnej strategii w zakresie stopniowego dostosowywania przepisów do dorobku Wspólnoty dotyczącego jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej;

– dostosowanie przepisów do odpowiednich postanowień i standardów określonych w deklaracji Europejskiej Konferencji Lotnictwa Cywilnego dotyczącej polityki w zakresie bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego oraz ich wdrożenie.

Rozdział 15: Energia

– dalsze dostosowanie przepisów do dorobku wspólnotowego dotyczącego wewnętrznego rynku gazu i energii elektrycznej oraz transgranicznej wymiany energii elektrycznej a także ich wdrożenie, również z myślą o możliwym przystąpieniu do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej; zapewnienie wdrożenia uczciwych i niedyskryminujących zasad przesyłu gazu;

– dalsze rozwijanie zdolności różnych organów regulacyjnych oraz zapewnienie ich niezależności;

– wzmocnienie zdolności administracyjnych oraz dalsze dostosowywanie przepisów dotyczących efektywności energetycznej, promowanie wysokowydajnej kogeneracji a także korzystanie z odnawialnych źródeł energii w transporcie, przy dostawach energii elektrycznej i w systemach grzewczych/chłodzących, w tym określenie odpowiednich i ambitnych celów i zachęt;

– przystąpienie do Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi.

Rozdział 16: Podatki

– podjęcie praktycznych działań prowadzących do znacznego obniżenia dyskryminującego opodatkowania wyrobów alkoholowych oraz importowanego tytoniu i papierosów, a także przedstawienie planu zawierającego wyraźnie określone etapy, zatwierdzonego przez Komisję, służącego szybkiej likwidacji wszelkiego dyskryminującego opodatkowania rezydualnego;

– dalsze dostosowanie podatku VAT i podatku akcyzowego, szczególnie w zakresie struktury i obowiązujących stawek;

– dalsze wzmacnianie i modernizacja administracji podatkowej, w tym sektora informatycznego, w celu większej zgodności oraz lepszego poboru przychodów podatkowych, a także likwidacji szarej strefy.

Rozdział 18: Statystyka

– opracowywanie w terminie najważniejszych wskaźników dotyczących rachunków narodowych zgodnie z ESA 95;

– dostosowanie metod i struktur organizacyjnych służących gromadzeniu informacji, w celu dostarczania statystyk rolnych zgodnie z wymogami UE;

– zakończenie prac nad stworzeniem rejestru przedsiębiorców.

Rozdział 19: Polityka społeczna i zatrudnienie

– stworzenie warunków skutecznego dialogu społecznego, między innymi poprzez przyjęcie nowych przepisów likwidujących przepisy ograniczające działalność związków zawodowych oraz zapewnienie pełnego poszanowania praw związków zawodowych;

– przedstawienie analizy dotyczącej nielegalnego zatrudnienia w Turcji oraz opracowanie planu zwalczania tego problemu w kontekście ogólnego planu działania w celu wdrożenia dorobku wspólnotowego z korzyścią dla wszystkich pracowników;

– zakończenie prac nad Wspólnym memorandum o integracji społecznej oraz Wspólną oceną założeń polityki zatrudnienia oraz aktywne wdrażanie obu dokumentów w ramach działań następczych.

Rozdział 20: Polityka w zakresie przemysłu i przedsiębiorstw

– przyjęcie zmienionej kompleksowej strategii polityki przemysłowej oraz zmienionego planu działań wobec MŚP;

Rozdział 22: Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych

– wzmocnienie procesu tworzenia struktur instytucjonalnych oraz zwiększenie zdolności administracyjnych w obszarach programowania, opracowywania projektów, monitorowania, oceny i zarządzania finansowego oraz kontroli, szczególnie na szczeblu poszczególnych ministerstw, aby wdrożyć unijne programy przedakcesyjne jako wstęp do wdrożenia wspólnotowej polityki spójności;

Rozdział 23: Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe

– wzmocnienie wysiłków w celu dostosowania tureckich przepisów dotyczących ochrony danych osobowych do dorobku wspólnotowego oraz ustanowienie niezależnego organu nadzorczego ds. ochrony danych;

– *inne priorytety – patrz punkt dotyczący kryteriów politycznych.*

Rozdział 24: Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

– dalsze wzmacnianie wszystkich organów ścigania oraz dostosowanie ich statusu i funkcjonowania do norm europejskich, również przez rozwój współpracy między tymi organami; przyjęcie kodeksu etycznego i ustanowienie niezależnego i skutecznego systemu składania skarg, gwarantującego lepszą możliwość pociągania do odpowiedzialności wszystkich organów ścigania;

– kontynuowanie wysiłków w celu wdrożenia narodowego planu działania w dziedzinie migracji i azylu (w tym poprzez przyjęcie harmonogramu działań), zwiększenie zdolności do walki z nielegalną imigracją zgodnie ze standardami międzynarodowymi;

– pilne zawarcie umowy o readmisji z UE;

– dokonanie postępów w przygotowaniach do przyjęcia kompleksowego prawa azylowego zgodnie z dorobkiem prawnym Wspólnoty, w tym poprzez ustanowienie organu ds. azylu;

– dalsze wysiłki służące wdrożeniu narodowego planu działań na rzecz zintegrowanego zarządzania granicami, w tym poprzez określenie precyzyjnego harmonogramu działań; należy podjąć działania w celu utworzenia nowego urzędu ochrony granic;

– wdrożenie narodowej strategii w sprawie przestępczości zorganizowanej; nasilenie walki z przestępczością zorganizowaną, narkotykami, handlem ludźmi, nadużyciami finansowymi, korupcją i praniem pieniędzy.

Rozdział 26: Edukacja i kultura

– wzmocnienie zdolności administracyjnych krajowych agencji ds. programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”, aby sprostać rosnącemu obciążeniu pracą;

Rozdział 27: Ochrona środowiska

– przyjęcie kompleksowej strategii stopniowej transpozycji, wdrażania i egzekwowania dorobku wspólnotowego, w tym poprzez plany tworzenia niezbędnych zdolności administracyjnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym oraz gromadzenie niezbędnych zasobów finansowych, w planach tych należy określić poszczególne etapy działań i terminy ich realizacji;

– dalsza transpozycja, wdrażanie i egzekwowanie dorobku wspólnotowego, szczególnie przepisów horyzontalnych i ramowych, dotyczących np. oceny oddziaływania na środowisko, w tym aspektów ponadgranicznych, jak również wzmocnienie zdolności administracyjnych;

– przyjęcie narodowego planu gospodarki odpadami.

Rozdział 28: Ochrona konsumentów i zdrowia

– dalsze dostosowanie przepisów do dorobku dotyczącego ochrony konsumentów i zdrowia, w tym krwi, tkanek i komórek oraz tytoniu, a także zapewnienie odpowiednich struktur administracyjnych i zdolności egzekwowania przepisów;

– wzmocnienie zdolności sądów, w tym poprzez szkolenia, w celu zapewnienia spójności przy dokonywaniu wykładni przepisów dotyczących praw konsumentów.

Rozdział 29: Unia celna

– dostosowanie prawa w dziedzinie wolnych obszarów celnych do dorobku wspólnotowego, zwłaszcza reguł dotyczących kontroli celnych i kontroli fiskalnej;

– wzmocnienie zdolności do egzekwowania prawa przez administrację celną, szczególnie w odniesieniu do walki z nielegalnym handlem i podrabianiem towarów; dalsze przygotowania do umożliwienia łączności systemów informatycznych z systemami UE;

– likwidacja zwolnień z należności celnych towarów objętych unią celną, sprzedawanych w sklepach wolnocłowych podróżnym wjeżdżającym na teren Turcji.

Rozdział 30: Stosunki zewnętrzne

– dostosowanie do stanowiska UE w odniesieniu do dauhańskiej agendy rozwoju w Światowej Organizacji Handlu oraz w OECD;

– zakończenie dostosowania przepisów do systemu ogólnych preferencji WE;

– dalsze działania mające na celu zawarcie pozostałych umów o wolnym handlu z krajami trzecimi zgodnie z dorobkiem wspólnotowym.

Rozdział 31: Polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony

– dalsze dostosowanie do unijnych wspólnych stanowisk, deklaracji, oświadczeń i działań w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;

– dostosowanie polityki wobec krajów trzecich oraz stanowisk w organizacjach międzynarodowych do polityki i stanowisk UE i jej państw członkowskich, w tym w odniesieniu do członkostwa wszystkich państw członkowskich UE w odpowiednich organizacjach oraz porozumieniach takich jak Wassenaar.

Rozdział 32: Kontrola finansowa

– przyjęcie zmienionego dokumentu strategicznego dotyczącego publicznej wewnętrznej kontroli finansowej oraz powiązanego prawodawstwa;

– przyjęcie ustawodawstawa będącego przedmiotem trwających procedur legislacyjnych w celu zapewnienia działania tureckiego trybunału obrachunkowego zgodnie z wytycznymi i standardami Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI);

– stworzenie niezależnie działającej struktury koordynującej zwalczanie nadużyć finansowych, w celu ochrony interesów finansowych UE.

3.2. Priorytety średnioterminowe

Kryteria gospodarcze

– zakończenie programu prywatyzacji;

– zapewnienie stabilności finansów publicznych;

– dalsza poprawa ogólnego poziomu systemu edukacji i opieki zdrowotnej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na młodsze pokolenie i kobiety;

– modernizacja infrastruktury w kraju, szczególnie w obszarze energii i transportu, w celu wzmocnienia konkurencyjności całej gospodarki.

Zdolność do przyjęcia zobowiązań wynikających z członkostwa

Rozdział 2: Swobodny przepływ pracowników

– zapewnienie odpowiedniej zdolności państwowych służb zatrudnienia pozwalających na udział w sieci EURES (European Employment Services);

– dalsze wzmacnianie struktur administracyjnych, szczególnie w celu koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych.

Rozdział 3: Swoboda przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług

– dalsze usunięcie ograniczeń swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług transgranicznych;

– rozpoczęcie dostosowania prawa w dziedzinie usług pocztowych do dorobku wspólnotowego;

– dalsze dostosowywanie przepisów dotyczącego wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych do wspólnotowego dorobku prawnego oraz, w szczególności, podjecie działań zmierzających do uchylenia wymogów obywatelstwa.

Rozdział 5: Zamówienia publiczne

– wdrożenie strategii zamówień publicznych;

– propagowanie realizacji procedur zamówień publicznych drogą elektroniczną.

Rozdział 6: Prawo spółek

– przyjęcie ogólnych ram sprawozdawczości finansowej w dziedzinie rachunkowości korporacyjnej i audytu zgodnie z normami UE;

– zaostrzenie wymagań dotyczących jawności; w szczególności przyjęcie w odniesieniu do spółek ogólnego wymogu składania zbadanych sprawozdań finansowych, zarówno skonsolidowanych, jak i jednostkowych, w celu ich opublikowania.

Rozdział 7: Prawo własności intelektualnej

– dalsze dostosowywanie przepisów oraz zapewnienie skutecznego egzekwowania praw własności intelektualnej.

Rozdział 8: Polityka konkurencji

– dostosowanie wtórnego prawodawstwa w dziedzinie pomocy państwa;

– zapewnienie przejrzystości w dziedzinie pomocy państwa zgodnie z obowiązującymi zobowiązaniami dwustronnymi; poinformowanie Wspólnoty o wszystkich istniejących programach pomocy i zgłaszanie z wyprzedzeniem każdego przypadku pomocy indywidualnej, która ma zostać przyznana.

Rozdział 10: Społeczeństwo informacyjne i media

– zakończenie transpozycji i wdrożenia dorobku wspólnotowego w dziedzinie łączności elektronicznej i przygotowanie pełnej liberalizacji rynków;

– dalsze dostosowanie dorobku dotyczącego polityki audiowizualnej oraz wzmocnienie niezależności i zdolności administracyjnych organu regulacyjnego.

Rozdział 11: Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich

– dalsze rozwijanie systemu identyfikacji gruntów oraz krajowego systemu rejestracji rolników w celu przygotowania kontroli terenów rolniczych;

– rozpoczęcie przygotowań do wdrożenia działań pilotażowych związanych z ochroną środowiska i obszarami wiejskimi, w celu dalszego wdrożenia środków rolno-środowiskowych.

Rozdział 12: Bezpieczeństwo żywności, polityka weterynaryjna i fitosanitarna

– przyjęcie środków kontroli chorób zwierzęcych oraz stworzenie planów walki z chorobami, gdy jest to uzasadnione stanem zdrowia zwierząt;

– wzmocnienie możliwości laboratoryjnych i kontrolnych w obszarze bezpieczeństwa żywności oraz sektorze weterynaryjnym i fitosanitarnym, szczególnie jeśli chodzi o laboratoria referencyjne, badanie pozostałości (w tym plany kontroli) oraz procedury pobierania próbek;

– dostosowanie przepisów w zakresie przenośnych encefalopatii gąbczastych (TSE) oraz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego do dorobku wspólnotowego, a także stworzenie niezbędnych systemów zbiórki i przetwarzania.

Rozdział 13: Rybołówstwo

– stworzenie wiarygodnego systemu oceny zasobów, dostarczającego dokładnych danych o zasobach morskich;

– dostosowanie istniejącego rejestru floty do wymogów UE.

Rozdział 14: Polityka transportowa

– dalsze dostosowanie przepisów i administracji w zakresie transportu do dorobku wspólnotowego, szczególnie w odniesieniu do transportu drogowego i bezpieczeństwa lotniczego;

– wzmocnienie zdolności do wdrażania *dorobku wspólnotowego*, w tym środków kontroli, zgodnie ze standardami UE.

Rozdział 15: Energia

– zapewnienie stworzenia konkurencyjnego wewnętrznego rynku energii zgodnie z dyrektywami dotyczącymi energii elektrycznej i gazu; dalsze wzmocnienie struktur administracyjnych i regulacyjnych, koniecznych, aby rynek energii był funkcjonalny i konkurencyjny;

– przyjęcie ustawy o prawie atomowym, zapewniającej wysoki poziom bezpieczeństwa jądrowego zgodnie z normami UE.

Rozdział 16: Podatki

– dalsze dostosowanie podatku VAT i podatku akcyzowego, szczególnie w zakresie odliczeń, zwolnień, systemów specjalnych, zwrotów podatku oraz stosowania obniżonych stawek.

Rozdział 18: Statystyka

– wzmocnienie roli koordynacyjnej Turkstatu oraz zwiększenie jego zdolności administracyjnych, w celu zapewnienia bardziej terminowego gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania danych.

Rozdział 19: Polityka społeczna i zatrudnienie

– zakończenie transpozycji wspólnotowego dorobku prawnego oraz umocnienie odpowiednich struktur administracyjnych i struktur egzekwowania prawa, w tym inspektoratów pracy, we współpracy z partnerami społecznymi.

– wzmocnienie zdolności do oceny i monitorowania rynku pracy oraz zmian społecznych, a także rozwiązywania problemów strukturalnych.

Rozdział 21: Sieci transeuropejskie

– przyznawanie pierwszeństwa projektom określonym w ramach Oceny Potrzeb Infrastruktury Transportowej (TINA) oraz projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania, wymienionych w wytycznych energetycznych TEN Wspólnoty Europejskiej.

Rozdział 22: Polityka regionalna i koordynacja instrumentów polityki strukturalnej

– rozwijanie zdolności administracyjnych na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym, w celu wdrażania ewentualnej przyszłej polityki spójności Wspólnoty.

Rozdział 24: Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo

– przyspieszenie wysiłków w celu stworzenia zintegrowanego systemu zarządzania granicami zgodnie ze wspólnotowym dorobkiem prawnym, opartego na ścisłej koordynacji działań poszczególnych organów i profesjonalizmie pracowników, obejmującego między innymi mechanizm wstępnej kontroli służący ustaleniu tożsamości osób potrzebujących ochrony międzynarodowej na granicy;

– dalsze dostosowanie przepisów do dorobku wspólnotowego w dziedzinie azylu, szczególnie poprzez zniesienie ograniczeń geograficznych w odniesieniu do konwencji genewskiej oraz poprzez wzmocnienie ochrony, wsparcia społecznego i środków integracji dla uchodźców;

– zapewnienie zgodności ustawodawstwa tureckiego w sprawach cywilnych z dorobkiem wspólnotowym oraz wzmocnienie zdolności administracyjnych sądownictwa do stosowania dorobku.

Rozdział 27: Ochrona środowiska

– dalsza transpozycja i wdrożenie dorobku wspólnotowego związanego z prawodawstwem ramowym, międzynarodowymi konwencjami w dziedzinie ochrony środowiska, prawodawstwem w dziedzinie ochrony przyrody, jakości wody, substancji chemicznych, zanieczyszczeń przemysłowych, zarządzania ryzykiem oraz gospodarki odpadami;

– działanie na rzecz włączania wymagań w zakresie ochrony środowiska do polityki w innych sektorach.

Rozdział 28: Ochrona konsumentów i zdrowia

– zapewnienie wysokiego poziomu ochrony poprzez skuteczne egzekwowanie zasad ochrony konsumenta oraz zwiększanie udziału odpowiednich organizacji konsumenckich;

– w dziedzinie zdrowia psychicznego, rozwój usług na poziomie społeczności lokalnych jako alternatywy dla opieki zinstytucjonalizowanej oraz zapewnienie wystarczających środków finansowych na opiekę w zakresie zdrowia psychicznego.

Rozdział 29: Unia celna

– zakończenie dostosowania prawodawstwa celnego do wspólnotowego dorobku prawnego w zakresie towarów i technologii podwójnego zastosowania, prekursorów oraz towarów podrabianych i pirackich.

Rozdział 32: Kontrola finansowa

– dostosowanie tureckiego kodeksu karnego do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich oraz do jej protokołów.

4. PROGRAMOWANIE

Pomoc finansowa na rzecz priorytetów określonych w Partnerstwie dla członkostwa zostanie udostępniona w ramach dwóch instrumentów finansowych: programy przyjęte przed rokiem 2006 i w 2006 r. zostaną wdrożone zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2500/2001 z dnia 17 grudnia 2001 r. dotyczącym przedakcesyjnej pomocy finansowej dla Turcji. Programy i projekty przyjęte począwszy od 2007 r. zostaną wdrożone zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. (IPA) Na podstawie obu tych instrumentów Komisja przyjęła lub przyjmie odpowiednie decyzje o finansowaniu, a następnie Komisja i Turcja podpiszą porozumienia o finansowaniu. Porozumienia o finansowaniu stanowią podstawę prawną dla wdrażania konkretnych programów.

Turcja może również korzystać z finansowania w ramach programów wielostronnych i horyzontalnych.

5. PRZEPISY WARUNKOWE

Pomoc wspólnotowa w finansowaniu projektów za pośrednictwem instrumentów przedakcesyjnych jest uwarunkowana przestrzeganiem przez Turcję zobowiązań podjętych w ramach porozumień WE–Turcja, w tym decyzji o unii celnej 1/95 i innych decyzji, dalszymi działaniami mającymi na celu spełnienie kryteriów kopenhaskich, a w szczególności postępem w spełnianiu konkretnych celów priorytetowych określonych w niniejszym zmienionym Partnerstwie dla członkostwa.

Nieprzestrzeganie tych warunków ogólnych może prowadzić do podjęcia przez Radę decyzji o zawieszeniu pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2500/2001 lub na podstawie art. 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 (IPA). Szczegółowe warunki są również zawarte w poszczególnych programach rocznych. W następstwie decyzji o finansowaniu podpisane zostanie z Turcją porozumienie o finansowaniu.

6. MONITOROWANIE

Wdrożenie Partnerstwa dla członkostwa będzie badane w odpowiedni sposób za pomocą mechanizmów ustanowionych na mocy Układu o stowarzyszeniu, jak również sprawozdań z postępów przygotowywanych przez Komisję.

Dzięki podkomitetom utworzonym na podstawie Układu o stowarzyszeniu możliwy jest przegląd realizacji celów priorytetowych określonych w Partnerstwie dla członkostwa, jak również postępów w dostosowaniu, wdrażaniu i egzekwowaniu prawa. Komitet Stowarzyszenia omawia ogólne zmiany, postępy i problemy w realizacji celów priorytetowych Partnerstwa dla członkostwa, jak również konkretne kwestie przekazane mu przez podkomitety.

Monitorowanie programu przedakcesyjnej pomocy finansowej jest prowadzone wspólnie przez Turcję i Komisję Europejską za pośrednictwem Wspólnego Komitetu Monitorującego/Komitetu Monitorującego IPA. W celu zapewnienia skuteczności monitorowania, projekty finansowane w ramach każdego porozumienia o finansowaniu muszą zawierać możliwe do sprawdzenia i wymierne wskaźniki osiągnięć. Monitorowanie oparte na powyższych wskaźnikach umożliwi Komisji, Wspólnemu Komitetowi Zarządzającemu/Komitetowi Monitorującemu IPA oraz Turcji dokonanie odpowiedniej korekty realizowanych programów, o ile jest to konieczne, oraz opracowanie nowych programów. Wspólny Komitet Zarządzający/Komitet Monitorujący IPA zapewnia zgodność działań finansowanych w ramach programów przedakcesyjnych z Partnerstwem dla członkostwa.

Partnerstwo dla członkostwa będzie nadal zmieniane w zależności od potrzeb, zgodnie z art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 622/98 z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej, w szczególności w sprawie ustanowienia Partnerstwa dla członkostwa[7].

[7] Dz.U. L 85 z 20.3.1998, str.1.